

עטרת שלום

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת וירא

בס"ד, עש"ק פרשת וירא
י"ד חשוון תשע"ב – שנה ג' גליון צ"ד

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

הרה"ג מוצי"ש ר"ת		
ירושלים	4:07	5:20
בני ברק	4:21	5:21
ניו יורק	4:24	5:24
מונטריאל	4:13	5:14
נא לשמור על קדושת הגליון		

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וַהֲנֵה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא וַיִּרְץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתַּחוּ אֲרָצָה (יה ב).

שהם חסד גבורה תפארת לצד הקדושה כדלעיל, ולכן מתחילה כשבאו אצלו כתוב אנשים, ואח"כ העלה אברהם אבינו חג"ת לצד הקדושה, ולכך כתוב אחר שכבר היו אצל אברהם מלאכים.

וזהו גם כן מרמז מה שאברהם אבינו נתן להם ג' לשונות בחרדל (כבא מציעא פו:), וגם אמר מהרי שלש סאים קמח (יה ו), הכל בשלשה, לרמז להעלאת השלשה קוין חג"ת. וגם הרי מבואר בספר יצירה (פרק א משנה ג) שברית המעורר מכון נגד ברית הלשון. לרמז שכל זה העלה ע"י מצות מילה.

מה שאין כן אצל לוט פרש"י על הפסוק בנן השם כארץ מצרים באכה צער (יג ו) ומדרש אגדה דורשה לגנאי, על שהיו שטופי זמה בחר לו לוט בשכנותם. וזה היפוך מדת אברהם שהיה בקדושה ע"י מדת יסוד, שלוט קלקל כל הג' קוין חג"ת, ולכן כתוב אצל לוט אנשים שהוריד הכל לצד הטומאה, מה שאין כן אברהם אבינו.

ועפ"י יובן ג"כ מה שמבואר ביונתן בן עוזיאל על הפסוק והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו (כח יב), שהמלאכים שהחריבו סדום לא היו יכולים לעלות למעלה, עד הזמן שנפק יעקב מבית אביו, שאז עלו המלאכים בהסולם שחלם יעקב אבינו עיי"ש. היינו שהמלאכים מרמוזים על השלשה בחינת חג"ת שהוריד לוט, ויעקב אבינו העלה אותם חזרה, ולכך כתוב כאן מלאכי.

הקב"ה יעזור שנוכל לתקן כל המדות לצד הטוב והקדושה, ובא לציון גואל בב"א.

(רעוא דרעוין תשנ"ח לפ"ק)

אליהו (תיקו"ז הקדמה ז:), ואלו עשר ספרין אינון אזלין כסדרן, חד אריך, וחד קצר, וחד בינוני. היינו שחד אריך הוא מדת החסד המתפשט על כל המדות כמו שאיתא בווה"ק (ח"ב מו). יומא קדמאה אזיל עם כולוהו וכולוהו ביה וכו', ולכך אריך. וחד קצר הוא מדת הגבורה שנותן גבול והגבלה. וחד בינוני הוא מדת התפארת קו אמצעי.

ועפ"י יש לומר שהמדרשים אינן חלוקים, דשניהם מדברים מהשלשה קוים חסד גבורה תפארת, אלא מה שהוזהר הקדוש אומר שהם אברהם יצחק ויעקב, הכוונה לצד הטוב שיש בג' קוין חג"ת, ומה שמבואר במדרש שהשלשה אנשים היו סדקי נוטי ערבי, מדבר מצד הרע של הג' קוין חג"ת.

ולפי זה מיושב שפיר למה מתחילה כשבאו המלאכים אצל אברהם אבינו כתוב אנשים ואח"כ כשהלכו מאברהם אבינו כתוב מלאכים. כי הרי אברהם אבינו היה אז אחרי קיום מצות ברית מילה, וזה מבואר בתיקו"ז (תיקון כב סו). דעל ידי המילה נשלם שם שד"י באדם. ומבואר בגמ' חגיגה (יב ע"א) ששם שד"י מרמז שאמר הקב"ה לעולמו די. רואים ששם שד"י יש בו הכוח הגבלה והתגברות, דמצות מילה היא שמירה לכל התורה, וכמו שמבואר מכרן הארז"ל (פעמי המצוות ואתחנן) בכוונת נשיקת מזוזה, שיצ"ר במלויו יוד' צדי' ריש' ס"ת שם שד"י, שיכוין בשם שד"י הכתוב על המזוזה להצילו מיצה"ר. רואים דשם זה מועיל לבטל היצר הרע.

ולכן על ידי מצות מילה העלה אברהם אבינו מאנשים למלאכים, היינו שהעלה הג' קוין

הנראה לפרש, דהנה לכאורה נראה מדרשים חלוקים מי הם היו השלשה אנשים שבאו אצל אברהם אבינו, דבמדרש איתא (כ"ד מח ט) וז"ל: אמר רבי לוי, אחד נדמה לו בדמות סדקי (מוכר פת), ואחד נדמה לו בדמות נוטי (מנהיג ספינה), ואחד בדמות ערבי. אבל בזהוהר הקדוש איתא (ח"א צה:), מאן אינון שלשה אנשים, אלן אברהם יצחק ויעקב ע"ש.

ועוד צריך להבין מה שכבר עמדו המפרשים (עין ברש"י יש א ועוד), דכאן כשבאו המלאכים אצל אברהם אבינו קורא אותם התורה 'שלשה אנשים', וכשהלכו מאברהם אבינו כדי להציל את לוט כתוב 'ויבאו שני המלאכים סדמה בערב' (יש א), ואח"כ כשכבר באו אצל לוט כתוב 'וישלחו האנשים את ידם' (יש י), וצריך ביאור שינוי הלשון שפעם קורא אותם התורה אנשים ופעם מלאכים.

אלא שזה מובא בספד"ק תולדות יעקב יוסף בסופו בשם מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע, שיש שלשה קוין חסד גבורה תפארת, והם מתפשטין מן רום המעלות עד התהום מקום הקליפות, שכל אחד ואחד מאלו המדות יש בו מצד הקדושה או להיפוך ח"ו, שחסד בקדושה זה ענג, ובקליפות הוא זנות. וגבורה שבקליפה זה כעם, ולהיפוך בקדושה שעושים זאת לקדושה, כמו שאמרו חז"ל (תענית ד). האי צורבא מרבנן דרתת, אורייתא הוא דקא מרתחא. ותפארת שבקליפה זה גאווה התפארות, ובקדושה זה 'ויגבה לבו כדרכי הוי"ה' (דה"ב ז א), שבכל מדה יכולים להשתמש בהם לצד הקדושה או להיפוך ח"ו.

ולפי זה יכולים להסביר מה שכתוב בפתח

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

**וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אִם נָא מִצְאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
אֵל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עֲבֹדְךָ (יה ג).**

וזהו אמרנו אתמול בסעודה שלישית, שאחר היחוד של וירא אליו השם באלני ממרא ששם נרמז עוצם היחוד, עד וירץ לקראתם מפה היורדת במרוצה, כמו שבארנו היטב (עין בהיכל הברכה וירא דף קטו): נאמר אח"כ ויאמר אדני אל נא תעבור מעל עבדך שאני צריך לירד לברר רפ"ח ניצוצין, במשא ומתן ובפלפול הלכות, כל אלו הם בחינות עבדות, ואני צריך לתפוס איזה ישות והתחזקות של אני, ואז חלילה אין אני והוא יכולין בו' (סוטה ה). אני מבקש מלפניך, שאעפ"כ אל תעזוב אותי, כי גדולה הכנסת אורחים הנשמות והניצוצין, יותר מהקבלת פני השכינה (שבת קכו), אף שאפשר שיבוא על ידי זה, שיווד לצורך הברור לאיזה גאווה, ואז מסתלקת השכינה, אעפ"כ גדול הוא יותר, ויבקש רחמים מבעל הרחמים, שיעזור לו שיהיה לבו נכנע באמת, ואעפ"כ יגיבה לבו בדרכי השם' (דה"כ יז ו), ואתהלכה ברחבה כי פקודיך (תהלים קיט מה), ויחודים שלך אני דורש, מכל ההוה שבעולם. וזהו שהוא גדול הוא מהקבלת פני השכינה, שקיבל על ידי ביטול ואין לגמרי, אז אף שיווד לעניני עולם הזה, נשאר הרושם והאור והשמחה, עד שמקושר בכל רגע במחשבתו בבורא יתברך בשמחה, ומקבל כל אדם בשמחה בלב שמה, ומקבל כל אדם בשמחה בלב שמה, ועושה כל דבריו לשם אל עולם, וביחודים ובאהבת ישראל, ומוחל על עלבונו, כדי שיהיה בכחו לחזור למדרגתו לעוצם דביקותו בהתפשטות מן החומר, כי אם בעת שהולך מן התפלה נופל לגמרי, עד שבא לגאווה ולכעס, ומעשה זה סותר מדרגתו, אזי אי אפשר שיבוא ויזכה לנעם עליון אור אין סוף, עד שיעשה תשובה הרבה, והלואי שישג מדרגתו, ויש הרבה שלא חזרו, ונדרחו מכל וכל לדרכים שונים מקולקלים, ולכן יבקש רחמים מבעל הרחמים, שישמרהו מכל רע, וכל ימי אדם הישראלי, צריך לעיין בויכוח המדות, שיהיה בו מדות טובות, וכולי האי ואולי.

(נתיב מצותיך מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

**כִּי יִדְעֵתִיו לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת בְּנֵי וְאֵת בָּיתוֹ אֲחֵרָיו
וְשָׁמְרוּ דְרָךְ הַזֶּה לְעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הֵבִיא
הַזֵּה עָלֵינוּ אֶת אֲבֵרָתָם אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֵינוּ (יה יט).**

נדע מאהבת אבותינו הקדושים את בוראינו, שאין להם חפץ שיגאל השי"ת את בניהם בלי הקדים להם זכות, ואהבתם לבורא יותר מאהבתם על בניהם, כנודע ממה שאמר השי"ת כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ד' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ד' על אברהם את אשר דבר עליו והן הנה הדברים שאמרנו שאחרי הבטיח ד' לו את כל היעודים הטובים אפילו בלא שום תנאי, עכ"ז אין חפצו שיקיים היעודים הטובים עד אשר יעשו בניו רצון אל אחד. וזהו למען הביא לא בתורת הציוו שיעשה כן לבניו שיעשו המצות על מנת כן, כי איך שייך שיצו לעשות מצות על מנת לקבל פרס, ויתבאר אצלנו דברים אלו באריכות במקום אחר ובעזר אל ב"ה וב"ש, אלא הצווי שלו למען זה אני חפץ שיבוא ד' על אברהם ולא בוולת.

(זכרון דברים' מרבינו אלכסנדר סענדר מקאמרנא)

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

יִקַּח נָא מַעֲט מִיָּמִים וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֵנוּ תַּחַת הַעֵץ (יה ד).

עין בליקוטי תורה על פסוק 'פור נתן לאביונים' (תהלים קיב ט), 'פור' סוד רפ"ח [עם הכולל], להורות שלא יש כח להעלות מן הרפ"ח נצוצין שנפלו, אלא מי שעושה עצמו עני לפניו יתברך, וזה שאמרו 'נתן לאביונים' למי שהוא עני וממעיט עצמו לפני השם, ניתן לו כח להעלות הרפ"ח נצוצין שנתפזרו. וזה בתנאי שיהיה בו מדת הצדקה, כי אין עבירה שנגד פיור מכבה צדקה, כמו שאין עבירה מכבה תורה (סוטה כב:), כי אם נותן צדקה או לומד תורה לשמה תרד נשמתו להעלות מן הרפ"ח ומעלה אותם, אבל אם לא יהיה בו צדקה, אפשר שלא יעלה אלא יתאחזו בו וישאר אף הוא שם, אבל בצדקה 'קרנו' ואור 'תרום' בכבוד'.

וזהו יקח נא מעט שהוא הכנעה עצומה לפני השם יתברך, וגם מע"ט עולה ז' פעמים טוב, שמשליך את הרע מן הזיון מדות, ומתקשר בזיון פעם טוב שבזיון מדות. וזהו בסוד נפילות אפים אחר קדושות היחוד, אזי נופל על פניו לברר הרפ"ח הנצוצין (פע"ח שער נפילה אפים פ"ב). וכן בכל יום במשא ומתן, ובכל עסקיו שעוסק, חרישה וזריעה, וכל המלאכות, צריכין לכווין ביחודים לברר מן הרפ"ח ושלא יפול למטה, וצריך להיות בהכנעה עצומה ולהמעיט עצמו ובאהבת ישראל, ולעשות צדקה בשמחה יתירה. ואיתא במדרש אין מעט אלא צדקה, שנאמר טוב מעט בצדקה (משלי טו ח), וכל זה ניכולל בזה יקח נא מעט שיקח לעצמו הדרך הנכון, להמעיט עצמו לפני קונו ולעשות צדקה.

והורה לנו רבינו אור עינינו רוח אפינו מרן הקדוש אור שבעת הימים הריב"ש טוב (דגל מחנה אפרים כי תשא ד"ה ואמלא. כתנת פסים לו), שאחר התפלה בבחיורת גדול, [כדי] שלא יתאחזו בו המדות רעות והקטנות, יהיה לו שיעור קבוע ללמוד אחר התפלה, וגם התורה מגינה שלא יתאחזו בו הברורין רעים אלא אדרבה הוא יעלה גם אותם. וזהו יקח נא מעט עולה במספר מכווין רפ"ח, להעלות הרפ"ח נצוצין על ידי הכנעה וצדקה ולמוד תורה שמשולה למים (תענית ז). וסוד יקח נא מעט מים עולה מלבו"ש, שע"ח נהורין, [וגם מספר] ששה פעם ס"ג, בסוד [מספר] 'הוי"ה ארך אפים' (במדבר יד יח), שעל ידי כל אלו הברורין טובים יזכה למלבוש של שע"ח נהורין בגן עדן (ע"ח שער מט פ"ד).

וזהו [במסורה ב"פ יקח] 'גם שבי גבור יקח' (ישעיה מט כה), שיעלה כל השבי מן הרפ"ח נצוצין וכל הגבורות למעלה, על ידי יקח נא מעט מים, וגם יצר הרע שנמשל לברול (סוכה נב:) יקח ויהפכהו לקדושה.

ועל ידי הכנעה וצדקה ותורה, ורחצו רגליכם המדות הרעות, סוד רגליה יורדת מות (משלי ה ה), ששם כרגל העקום של תיו, אוחזין החיצונים לינק, להביא לכעס וגאווה רחמנא ליצלן. וזהו רחצו רגליכם 'רחצו הזכו הסירו רע מעלליכם' (ישעיה א טו), ואז כשתבוא למדרגה זאת הכנעה ומיעוט כאין, נגד הפחות שבישראל, ויהיה דעתו מעורבת באהבת ישראל, ולא להיות סגור ומסוגר עמוף בכל יום בתפילין מבלי יראה ואהבה ודביקות ונועם וזיו וזהו וחדוותא דשמעתא, אשר זה לא יושג לגמרי אלא בפרישות הגדול מכל הנאות עולם הזה, ובהשכלה ובחכמה ובהכנעה ובאהבת ישראל, ובביטול אין ממש ממש, מאד מאד הוה שפל רוח (אבות פ"ד מ"ד), בלב שמה ובאהבת ישראל.

ומעשה היה שבא צדיק אחד ממדינה רחוקה, שהיה דרכו להיות סגור ומסוגר, ולא דיבר עם שום אדם, והיה מעומף במלית ותפילין ובפרישות מכל הנאות, ולומד תורה יומם ולילה, והיה צדיק, וכשמע את שמע רבינו הקדוש אור עינינו רוח אפינו מוהר"ר אלימלך מליזענסק, מעניני מופתים נפלאים רוח הקודש ומדרגות נפלאות שלו, היה מתמה, ובא לבית מדרשו של רבינו, ורבינו צפה ברוח קדשו, ויצא לנגדו מביתו לבית המדרש שלו ונתן לו שלום בסבר פנים יפות, ואמר לו 'אם יסתר איש במסתרים' או ודאי 'אני לא אראנו השם צבאות' (יזמיה כג כד). והצדיק הוה תמה, כי לא היה מכיר אדם שם, ושום אדם לא הכיר מהותו וענינו בכל מדינה זאת, ודיבק נפשו לרבינו והיה מגדולי תלמידיו. וכשתשיג אמיתות דרך השם באמת לשמו יתברך, אזי והשענו תחת העץ להשיג דרך עץ החיים.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

סדר הנחת הפרשיות בתפילין, והמהדרים אשר להם ב' זוגות תפילין. סימן לד' (טז)

מקרי:

ד. כל ירא שמים לא יחוש מן המלעיגים ויניח שניהם ביחד, ויברך, ועל זה נאמר הוה עז כנמר לעשות רצון אביך שבשמים, ואם אי אפשר על כל פנים יניח בבוקר בביתו שניהם ביחד, ויברך, ובשעת תפלה יניח של רש"י ויברך עליהם ולא יניח עוד דר"ת, ואם אי אפשר גם בזה והוא מניחם אחר התפלה, צריך לברך עליהם כשמניחם, כי מדינא צריכים בזמן הזה לברך על תפילין דר"ת כמו על של רש"י, והמחלק ביניהם הוא נרגן מפריד אלוף:

ה. מי שנוגע יראת השם בלבו יניח תפילין של שמושא רבא והראב"ד, שהם שתיים של יד שהן ארבע של ראש, דהיינו קדש מימין המניח, ולא יעשה כן אלא המחזיק נפשו מנעוריו בחסידות ויראת חטא ובקדושה יתירה, ואזי ירגיש גם בהם אור נפלא^ב:

א. כל איש מישראל שיש בו יהדות חייב להניח מן התורה שני תפילין דרש"י ודר"ת, ומי שאינו מניח דר"ת הוא שוטה וגס רוח, אם עושה במזיד ובשאט נפש הוא פושעי ישראל בגוף קרקפתא דלא מנח תפילין:

ב. התפילין אלו שניהם קדושים ואין כאן חול, עד עמוד הכהן לאורים ותומים וישבו סנהדרין בלשכת הגזית ויהיה הוראה אחת פושטת בכל ישראל, אז יהיה אחד מהם חול, אבל עכשיו שתיהם קדושים מן התורה, ויכול להחליף הרצועות והפרשיות מזה לזה על ידי תנאי^א:

ג. ויכוין בהנחתם באותן שהם רצון בוראי, והם שייכים לשורש נשמתו בהם אני מכוין לצאת ידי מצוה, והשניים הם כרצועות בעלמא, דאם מכוין בשניהם לשם מצות תפילין עובר על כל תוסף ורשע

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

כל דברי רבינו ביארנו בהרחבה בגיליונות הקודמים, ורק הדברים המיוחדים ביארנוהו.

אחרונים מוכח דמהני תנאי גם עליהם. ע"ע בבאה"ט (סק"ז) ומשנ"ב (סק"כ).

ב. בזוהר חי (ח"א דף כ ע"א) כתב רבינו וז"ל: ויש ליזהר בתפילין של שמושא רבא והראב"ד, לעשות ש"ן דארבע ראשין מימין המניח ודתלת ראשין משמאל המניח וכו' ע"ש. עיין בשו"ע (סימן לב סמ"ב) ברמ"א שם, ועיין במשמרת שלום סימן ד סעיף ב.

א. כ"כ בשו"ע הרב (סעי' ח), שר"ת זרע אמת (ח"א ס"ח), עיקרי הד"ט (סימן כ' סק"ו), עבודת הגרשוני (סימן כה), שר"ת קול יהודה (סימן ג), שאפשר להחליף הרצועות והפרשיות מזה לזה על ידי תנאי. החיד"א (מחזיק ברכה סק"ט) כתב - יכול לעשות רצועות לתפילין דרש"י ולהתנות דכשירצה יוכל להסירם משם ולתלותן בתפילין של ר"ת, וכן להפך. בשע"ת (סק"ז) כתב - ומשמע מזה דדוקא ברצועות אבל בפרשיות ובבתיים לא מהני תנאי. ובקול יעקב (סק"ז) תמה על חילוק זה דמדברי

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבתינו זי"ע

ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך שב (כ טו).

אבקש ממך, כמובן בעיניך בצדיק הזה שהוא טוב לפניך שם 'שב' כי שם 'מצאת כי תדרשנו ככל לכבך וככל נפשך' (דברים ד כט).

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

רצה לומר ויאמר אבימלך מלך מלכי המלכים הקב"ה לכל בר ישראל לבר, הנה ארצי לפניך בטוב שאמרו חז"ל (חגיגה יב). אין טוב אלא צדיק. היינו שיש כך הבחירה לאיזה צדיק שרוצה אתה לטות ולקשר בו הוא כפי רצונך, רק זאת

מדינוב שהיה בעצמו הבעל קורא את כל הפרשה עד סופה, כדי שתחשב כאחרון, וסיים לו בזה"ל: איר מענט שוין איצט נתגלה ווערן [עתה מותר לך כבר להתגלות].

על הרה"ק מצאנו אמר, שכאן מצא תורה וגדולה במקום אחד. ועל הרה"ק מדויקוב אמר, יותר מהכל מצא חן בעיניו הצדיק הצעיר (בעל ה'אמרי נועם'). אמר לו אביו: בני, רואה אני שמירחתך לא היתה בכדי, כי מבין אתה טוב על הצדיקים, וכדאית היתה נסיעתך שנמעת אליהם.

תולדות קאמרנא

כשחזר מנסיעתו בא אצל אביו הקדוש, שאלו אביו: בני יקרי, אמור נא לי, מה ראית אצל הצדיקים שהיית אצלם. ורבינו השיב לו בזה"ל: בדינוב הוא ראשית חכמה יראת ה'. וסיפר שבזמן שלקח ברכת פרידה, סיפר לו הרה"ק מדינוב סיפור. ואמר שתהיה לו לטובה בזה ובבא, אבל אינו רשאי לחזור עליה.

ועוד סיפר, שבדינוב התנכר והתלכש בבגדים פשוטים כאחד העם. בשבת קודש בבוקר כשרצו לקרוא לו לעלות לתורה. הגיד להם שמו ושם אביו בדילוג של התואר 'מורה מורנו' וקראו לו להוספה ראשונה. אולם הרה"ק

פעם אחת אמר רבינו הרה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרנא זי"ע לבנו רבינו הרה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא זי"ע שאמת שאדם צריך להתדבק לצדיק אחד, אבל מכל מקום צריך כל אחד לילך לשאר הצדיקים כדי ללמוד מהם עוד דרכים לעבוהי"ת. ולכן סדר רבינו לעצמו בחיי אביו הקדוש, סדר של נסיעה לצדיקי הדור לחג שבועות ולשבתות שלפניו ושלאחריו, היינו: לשבת שקודם שבועות יסע להרה"ק רבי דוד מדינוב. לחג השבועות להרה"ק רבי חיים מצאנו. ולשבת שלאחריו להרה"ק רבי אליעזר מדויקוב.

הרה"ק רבי אברהם מרדכי בן רבי מנשה יעקב קלינבערג מזאלאשיץ י"ט חשוון תרע"ז נכד רבינו הגאון הקדוש בעל ההיכל הברכה זיע"א

בית אביו

בת יחידה היה לו לרבינו קודש הקדשים איש האלוקים הגאון הקדוש רבי **יצחק אייזיק מקאמרנא** זיע"א בעל הייכל הברכה, ושמה הרבנית מרת הינדא שרה ע"ה, (ע"ש זקנתה הרבנית הינדא אשת רבינו הגאון הקדוש רבי **יצחק אייזיק מכפר סאפרין** זיע"א). נולדה בעיר פינטשוב שבפולין בעת שהיה אביו רבינו בעל הייכל הברכה סמוך על שלחן חמיו הרב הקדוש רבי **אברהם מרדכי מפניטשוב** זיע"א, בזמן לידתה לא היה אביו בבית אלא היה מתאבק בעפר רגלי הרה"ק רבי **אברהם יהושע העשיל מאפטא** זיע"א בעל הייכל הברכה, שהיה אז איתן מושבו בעיר ערש החסידות מעזיבו, וזה מה שכותב רבינו הקדוש במגילת סתרים על הולדת בתו וחזרתו ממעזיבו: 'ובימים אלו נולדה לי בתי הצנועה הצדיקת והחסידה מרת הינדא שרה תחיה, וחזרתי לביתי והיה לי ימים טובים ומאירים מהארות נפלאות'.

כשהגיעה לפירקה באותו הזמן היה אביו על אם הדרך בעיר קראקא, בעת שעבר ברחובות העיר עבר על פניו בחור אחד בשם **מנשה יעקב קלינבערג** בנו של הרב החסיד רבי **הלל חנוך זצ"ל** בן הרב הגאון הגדול **אברהם זצ"ל אב"ד קריינעל** בן הרב הגאון הגדול **הלל דייטש זצ"ל מקראקא**. רבינו הקדוש חזה ברוח קדשו שהבחור העובר לפניו הוא הזיווג מן השמים של בתו יחידתו הרבנית הינדא שרה, ועליו יצא הבת קול ארבעים יום קודם יצירת הוולד בת פלוני לפלוני, וילך אל בית אביו של הבחור הרב החסיד רבי הלל חנוך לאמור לו: שבנו הבחור מנשה יעקב מוצא חן בעיניו, וברצונו לקחתו לחתן לבתו. מובן מאיליו שאבי הבחור שש על זה להשתדך עם רבינו הקדוש, וגמרו השידוך ביניהם, ואחר זמן מה באו בברית הנישואין בעיר קאמרנא, ונשאר החתן סמוך על שלחן חותנו רבינו הקדוש, ונולדו להם ב' בנים האחד הרה"ק רבי **אברהם מרדכי מזאלאשיץ זצ"ל**, והשני הרה"ק רבי **אלכסנדר צבי אב"ד מיידן וואלאווע וישנע זצ"ל**, ובת אחת אשת הרה"ק רבי **אפרים לברטוב זצ"ל**.

שנות נעוריו

הרה"ק רבי **אברהם מרדכי** נולד לערך שנת תרי"ב, ונכנס בביתו של אאע"ה על ברכי זקינו הגדול רבינו הקדוש, ונקרא שמו בישראל אברהם מרדכי ע"ש זקינו רבינו הרה"ק רבי **אברהם מרדכי מפניטשוב** זיע"א. מיום לידתו היה כל חייו וכל מעשיו בצילו הגדול של זקינו, והנער לא ימיש מהאוהל ממש מיום הולדו ועד ליום הסתלקות זקינו הגדול. ומיום היותו בר עשר שני ועד ליום היותו שיתסר שנים, שש שנים ישן בחדר אחד יחד עם זקינו, והעיד שזקינו הגדול במשך הלילה בזמן העמוט מעט שבמעט שישן עד עמדו בחצות הלילה לעבודת הבורא ליום המחרת, לא פסיק פומיה מגירסיה ושפתותיו מרחשין פסוקים ומאמרי חז"ל ושמות הקדושים ויחודים, ואמר שכמה פעמים שמע גם דברים מבחיילים שלא רצה לגלותם. בגיל שיתסר בא בברית הנישואין עם הרבנית רייזא ע"ה בתו של הרה"ק רבי **יעקב משה סג"ל ראטענבערג זצ"ל מסקאליע**.

בצילו של זקינו

דבוק ומקושר בכל נימי נפשו היה לזקינו הקדוש,

ובספר 'נוצר חסד' על אבות של זקינו רבינו הקדוש, חתם את שמו לתפילה ולהזכרה 'אברהם מרדכי בן הינדא שרה ליראת שמים', וכמים הפנים אל הפנים היה זקינו מחבבו מאוד, וסמך עליו על הרבה מענייני הבית, ובעת שהדפיס זקינו רבינו הקדוש את ספרו הקדוש 'היכל הברכה' סמך עליו שיעמוד בבית הדפוס בעיר לעמבערג ויהיה אחד מהמשגיחים על ההדפסה שתחא נעשית באופן המשובח ביותר, ובעת שנסע לשם צוה עליו זקינו שיכנס ויסור לבית אב"ד דלעמבערג הגאון רבי **יוסף שאול נאטהוזן זצ"ל** בעל השואל ומשיב, וידרוש בשמו בשלום, ובאותו העת גבה קצת טורא בינו לבין רבינו בענין היתר הקטלנית שהתיר רבינו הקדוש להרה"ק רבי **ישראל מרוזין זצ"ל**, וכן בענין השוחטים בעיר קאמרנא ואכהמ"ל, ובפחד ורתת הלך לבית אב"ד לקיים ציווי זקינו, אך כשרק דרך על מפתן בית בעל השואל ומשיב, קיבלו בסבר פנים יפות ושוחח עמו בדברי תורה, ועל פריסת השלום שהביא מזקינו אמר לו דרוש בחזרה בשלום זקינך בשמי, ואמור לו: שטוב היה לו אם היה עוסק יותר בנגלות התורה מבנסתרות וביחודים, הרי מי עוד בדורנו זה שיודע את הרמב"ם על בוריה כזקינכם הקדוש וצריכין אנו אותו שיאיר לנו העינים בדברים שברמב"ם.

וכן נתן לו רבינו הקדוש את תכריכי כתב היד של ספר 'זכרון דברים' מאביו רבינו הגאון הקדוש רבי **אלכסנדר סנדר מקאמרנא זיע"א**, ויחד עם אחיו הגדול רבי **אלכסנדר צבי** יערכו אותו ולהוציאם לאור עולם בבית הדפוס, וז"ל רבינו הקדוש בהסכמה והקדמה שנתן על הספר: 'וכעת נתערר רוח טהרה בנכדי הנעימים עלי ביותר, ה"ה הרב הגדול החר"ף ובקי מלא תורה ונעים עלי ביותר מוהר"ר אלכסנדר צבי אב"ד דק"ק וואלאווע וגלילות מיידאן מארמארש, והשני לו הנעים עלי ביותר הרב המופלג **ירא שמים באמת ומלא חכמה מוהר"ר אברהם מרדכי** וכו'.

ולחיבת הקדוש הגדולה שחיבבו זקינו אף כתב משמו מאמר אחד בספרו הקדוש 'אוצר החיים' מצוה תצ"ג (דברים קו). וז"ל: 'ואמר לי **נכדי המשכיל אברהם מרדכי בן בתי תחיה** שזה סוד ויקח יעקב אבן וירימה מצבה (בראשית לא מה), שכן 'ויקח יעקב אבן וירמה' מספרו כת"ר, וכן הוא חסר על פי מסורה, שהעלה את המלכות בבחינות נקודת כתר בת עין נקודה עיקרית שאין מסתלקת בעת הפגם, ואין שם עליה וירידה ולא שכן ולא עונש ולא פגם כנודע, וזה מחמת שבא למדרגות אלהות בחינת אצילות, ואף לפי ספרים שלנו שהוא מלא יו"ד, נודע שהיו"ד רומז לנקודת בת עין, כמבואר בזוהר חדש שיר השיירים על פסוק שחורה אני, ובוזרה בלק, **והם דברי טעם של ילד חכם**, ובאמת מספר הפסוק כת"ר עם זי"ן פעם אהייה, כנודע מתפילת ראש השנה, שעל ידם עולה המלכות עד הכתר, וזהו ויקח יעקב אבן וירימה מצבה.

איש על העדה

זקינו הקדוש אמר לו הרבה פעמים שברצונו שילך וישתקע באחד מערי הגלילות ולהפיץ מעינותיו חוצה, וללמד לבני אדם דעת ותבונה כדרך שקיבל ושאל ממנו, בחודש אב שנת תרל"ד השנה שבו נסתלק זקינו הקדוש, נסע למדינת פולין להעלות להשתטח על קברי אבות קבר זקינו שעל שמו נקרא הרה"ק רבי **אברהם**

מרדכי מפניטשוב זיע"א, על יום דהילולא ב"ז מנחם אב, בחזרתו משם עבר דרך העיר **זאלאשיץ** הסמוכה, ופתאום רוח סערה וארובות השמים נפתחו והגשם התחיל לירד על הארץ, הדבר היה ביום חמישי לעת ערב עת זמן מנחה, וסר לבית המדרש הגדול לתפילת מנחה וערבית ולמצוא מקום שיניח צדיק ראשו לשינת לילה ולהמשיך את דרכו באור יום בכי טוב, לשאלת אנשי העיר על שמו ומוצאו נודע להם שהוא נכד של הרה"ק רבי אברהם מרדכי מפניטשוב זיע"א והגה"ק רבנו בעל הייכל הברכה זיע"א, ששו כעל כל הון ראשי ואנשי הקהילה על שנכד הצדיק עבר דרך עירם, וביקשו ממנו שישאר שם עד לאחר השבת קודש, במשך כל הזמן שהיה שם צבאו על דלתי האכסניה אנשים ונשים וטף לחזות בנועם הצדיק, וביום השבת קודש עבר לפני התיבה כשבקולו הלהיב את התפילה וכן ערך השלחן הטהור אשר לפני ה' כשפיו מפיק מרגליות ואמרות טהורות מלאים זיו ומפיקים נוגה.

ביום ראשון נכנסו אליו ראשי הקהילה והפצירו בעדו שישאר לגור שם ולהנהיג עדת קהילת **זאלאשיץ** וידאגו לכול מחסרו אשר יחסר לו, באמצע הדו"ד בינו לראשי הקהילה פרצה אשה אחת בבכיות וצעקות, וצעקה רבי הושיעני, וסיפרה שכמה מילדי העיר שיחקו ביחד סמוך לבור סיד ובנה הקטן נפל לתוך בור הסיד והוציאו אותו משם כשהוא מרחף בין החיים למוות, הרים רבי אברהם מרדכי עיניו לשמים וביקש על הילד שהקבי"ה ימלא רחמינו לחללימו ולרפואתו להחזיקו ולהחיותו, ואמר לראשי הקהילה אם תתקבל תפילתי ויחזור הילד לחייו כבתחילה, יהיה זה לסימן שמן השמים רוצים שאקבע את דירתו בעיר הזה, וכן היה אחר זמן קט חזרה אם הילד לרבי אברהם מרדכי כשבחיקה אוחות בילד הקטן בריא ושלם כאחד הילדים. למעלה משמונה שנים ישב בעיר הזאת והקריין מאורו על העיר וגלילותיה, ובזכותו נתברכה העיר בשפע ברכה והצלחה ע"י שהרבה חסידים ואנשי מעשה התחילו לבוא ביותר בעיר הזאת. העיר זאלאשיץ היה בפולין בצד שהיה שייך אז לרוסיה, כשיצא הזוירה מרוסיה שכל מי שהוא אזרח אוסטריה צריך לעזוב את המדינה, לא עזב מתחילה את העיר אע"פ שהיה אזרח אוסטריה, אך בסוף הלשינו עליו ובאו לביתו לחפש אחריו וכפך דרך החלון אל עבר קראקא שבפולין, שהיה אז תחת אוסטריה, בקראקא פתח מחדש את חצירו הקדוש ושמו הגדול נתפרסם עד למאוד וקנה לו שם שם טוב.

הסתלקותו

ביום י"ט מרחשוון תרע"ז בן חמש ושבעים שנה נסתלק לבית עולמו, ונטמן בבית החיים בקראקא, ואברהם בן חמש ושבעים שנה בצאתו מחרן.

בניו: בנו הגדול הרה"ק רבי **זיידא משה חיים קלינבערג זצ"ל** הי"ד ישב בעיר **קשישוביץ** סמוך לקראקא, נערץ היה על תושבי העיר על חכמתו הגדולה וגם כי היה בקי חכמת הח"ן. בנו השני אשר מילא מקומו הוא הרה"ק המפורסם בקדושתו רבי **שם קלינבערג זצ"ל** הי"ד **מזאלאשיץ** מגדולי ומנהיגי פולין לפני המלחמה. בתו פריידל אשת רבי **מנחם נחום אפרים** בן רבי **מרדכי לברטוב**. השאיר ג"כ אחריו חיבוריו 'אלפי מנשה' עה"ת, ויעלי זיתי על התיקונים.